

Τέχνη στο συγκείμενο (Art in context)
Καλλιτεχνικές πρακτικές, μεθοδολογία έρευνας και θεωρίες της
σύγχρονης τέχνης

Αποκαλύψεις, συγκαλύψεις, επουλώσεις: Εξερευνώντας το κωμικό
στοιχείο στη σύγχρονη τέχνη

Κωστής Βελώνης

Ειδική Βιβλιογραφία

Ξενόγλωσσα βιβλιογραφία/ αρθρογραφία

Adorno, Theodor W. *The Culture Industry: Selected Essays on Mass Culture*, ed. J. M. Bernstein, New York: Routledge, 2001

Alison, Jane (επιμ.) *The Surreal House* Yale: Yale university press Barbican Art Gallery, 2010.

Allais, Alphonse, *Album primo-avrilesque*, Castelnau-le-Lez : Editions Climats, 2000.

Bataille, Georges, "The Big Toe" (1929) μτφρ. Allan Stoekl, Carl Lovitt, Donald M. Leslie f "Visions of Excess: Selected Writings, 1927-1939, Minneapolis: UMP, 1985.

<https://jillsorensen.files.wordpress.com/2019/03/georges-bataille.pdf>

Berger John, 'Some notes about the art of falling: Charlie Chaplin', *Sight and Sound Magazine*, 16 April, 2020.

<https://www.bfi.org.uk/news-opinion/sight-sound-magazine/archives/john-berger-notes-on-charlie-chaplin>

Bois, Yves Alain , Rosalind Krauss, *L'informe, mode d'emploi*, Παρίσι : Centre d'art et de culture Georges –Pompidou, 1996.

Bishop, Lloyd. "Michaux's Clown." *The French Review*, Vol. 36, No. 2 (December 1962):152-157.

Burke, Melanie. "Understanding Coulrophobia: A Fear of Clowns." *Healthline*, September 20, 2019. <https://www.healthline.com/health/mental-health/fear-of-clowns>

Brater, Enoch. The 'Absurd' Actor in the Theatre of Samuel Beckett, *Educational Theatre Journal*, Vol. 27, No. 2 (May, 1975), pp. 197-207
<https://www.jstor.org/stable/3206113>

Browne, William Hand. "Harlequin" and "Hurly-Burly" *The Sewanee Review*, Jan., 1910, Vol. 18, No. 1 (Jan., 1910), 23-31. <https://www.jstor.org/stable/27532351>

Buci-Glucksmann, Christine. *Tragique de l'Ombre: Shakespeare et le Maniérisme*, Paris: Galilée, 1990.

Buci-Glucksmann, Christine. *La Folie du Voir: De L'esthétique Baroque*, Paris: Galilée, 1986.

Buci-Glucksmann, Christine, *Esthétique de l'éphémère*, Paris : Galilée, 2003.

Cahun, Claude, *Ecrits*, Paris: Editions Jean-Michel Place, 2002.

Caillois, Roger. *La Dissymétrie*, Gallimard, Paris, 1973.

Chklovski, Viktor Borisovitch. *Una teoria della prosa*, Bari : de Donato, 1966.

Coulson, Shea. "Funnier than Unhappiness: Adorno and the Art of Laughter." *New German Critique*, No. 100, Arendt, Adorno, New York, and Los Angeles (Winter, 2007) : 141-163. <https://www.jstor.org/stable/pdf/27669190.pdf?seq=1>

Collodi, Carlo. *Le avventure di Pinocchio*. Storia di un burattino, Firenze, 1881.

Connor, Steven. "Maculate Conceptions". *Textile: The Journal of Cloth and Culture*, 1 (2003): 49-63.
<http://stevenconnor.com/spots/MaculateConceptions.pdf>

Crafton, Donald. "Pie and Chase: Gag, Spectacle and Narrative in Slapstick Comedy" in *The Cinema of Attractions Reloaded*, (ed.) by Wanda Strauven, Amsterdam University Press, 2006. <https://www.jstor.org/stable/j.ctt46n09s.25>

Critchley, Simon. *On Humour*. Routledge, London and New York, 2002.

Dali, Salvador. "De la beauté terrifiante et comestible, de l'architecture Modern style", *Minotaure* 3-4, Paris: Editions Albert Skira, 1933.

Debord, Guy. «Positions situationnistes sur la circulation», *Internationale situationniste, Internationale Situationniste* 3, (Dec. 1959) Paris: Fayard, 1997 : 104-105.

De Duve, Thierry. *Kant After Duchamp*, Cambridge, Mass., MIT Press: 1996.

De Duve, Thierry. *Sewn in the Sweatshops of Marx: Beuys, Warhol, Klein, Duchamp*, Chicago : University of Chicago Press, 2012.

D'Haeyere, Hilde, Jacobs, Steven. "Frankfurter Slapstick: Benjamin, Kracauer, and Adorno on American Screen Comedy" *October* 160, (Spring 2017), 30-50.

Dillon, Brian. "Another Fine Mess: Nine theses on slapstick". *Frieze magazine*, issue 110 October 2007, 212-17.

<https://www.frieze.com/article/another-fine-mess>

Drábek, Pavel. "What is Commedia dell'Arte Today?" *Early Theatre: A Journal associated with the Records of Early English Drama*, Volume 22, Number 2 (2019) : 199-216. <https://muse.jhu.edu/article/746518>

Drusi, Ricardo. *Commedia dell'arte in context* (Proof), Popular Traditions, Carnival, Dance, 2018.
https://www.academia.edu/38874203/Commedia_dellarte_in_context

Eco, Umberto, *Opera Aperta*, Milano: Bompiani, 1962.

Emmer, Michele. "Soap Bubbles in Art and Science: From the Past to the Future of Math Art" ,*Leonardo*, Vol. 20, No. 4, 1987, 327-334.

Feuvre, Lisa Le (επιμ.). *Failure*, Documents of Contemporary Art, Whitechapel Gallery and MIT Press, Cambridge, Massachusetts, 2010.

Flaig, Paul. "Lacan's Harpo", *Cinema Journal*, Vol. 50, No. 4 (Summer 2011), pp. 98-116. <https://www.jstor.org/stable/41240737>

Foucault, Micheal, "Of other spaces", *Diacritics*. Spring 1986 : 22-27.

Fox, Charlie. "Get Your Freak On : On the recurring appearance of the mask in art", *Frieze Magazine* , 1 Oct. 2017

Fieschi, Jean-André, Narboni, Jean, "A conversation with Jacques Tati", *October* 160, Spring 2017, 109–126.

Francis, Mark. «Tune in, turn on, light up..» *Tate etc.* number 4.
www.tate.org.uk/tateetc/issue4/summeroflove.htm

Fried, Michael, "Art and Objecthood". *Art Forum*, Vol.V, ap.10 (summer 1967): 13-23.

Frechuret, Maurice. *Le mou et ses formes :essai sur quelques catégories de la sculpture*, Paris: ESBA, 1993.

Friedman, Julia. "Hour of the Clown." *The New Criterion*, Vol.39, n.9, May 2021.

<https://newcriterion.com/blogs/dispatch/hour-of-the-clown>

Frye, Northrop, *The Secular Scripture: A Study of the Structure of Romance*, London: Harvard University Press, 1976.

Gaggi, Silvio. "Sculpture, Theater and Art performance: notes of the convergence of the arts" *Leonardo*, vol.19, no. 1, 1986.

Galimberti, Jacopo. "The Intellectual and the Fool: Piero Manzoni between the Milanese Art Scene and the Land of Cockaigne", *Oxford Art Journal*, Vol. 35, No. 1, 2012, 75-93.

<https://academic.oup.com/oaj/article-abstract/35/1/75/1477525>

Geiger, John. *Chapel of Extreme Experience: A Short History of Stroboscopic Light and the Dream Machine*, NYC: Soft Skull Press, 2004.

Gingeras, Alison. «Thomas Hirschhorn, grace a la betise!». *Art Press* 239 Oct.1998.

Giovanni, Antonucci. *Chonache del teatro futurista*, Roma: Abete, 1975.

Greeley, Robin Adele. "The Logic of Disorder: The Sculptural Materialism of Abraham Cruzvillegas", *October* 151, Winter 2015, 78–107.

Gross, Kenneth. *Puppet: An Essay on Uncanny Life*. Σικάγο: University of Chicago Press, 2011.

Grotjahn, Martin. *Beyond Laughter*, New York: McGraw-Hill, 1957.

Grunenberg, Christoph, Harris, Jonathan, (επιμέλεια), Summer of Love, psychedelic art, social crisis and counterculture in the 60's, Liverpool: Liverpool University Press +Tate Liverpool, 2005.

Giovanni, Antonucci, *Chonache del teatro futurista*, Roma: Abete, 1975.

Guattari, Félix *Chaosmose*. Paris" Editions Galilee, 1992.

Gusejnova, Dina and Khadija von Zinnenburg Carroll, Malevich's Black Square under X-ray: A dialogue on race, revolution and art history', *Third Text Online Forum* <http://www.thirdtext.org/malevich-blacksquare>, 9 September 2019

Handelman, Don, "The Ritual-Clown: Attributes and Affinities," *Anthropos* 76 (1981): 321–370.

https://www.researchgate.net/publication/262378751_The_Ritual_Clown_Attributes_and_Affinities/link/0deec5378d27fe3a85000000/download

Handelman, Don, Clowns
<https://www.encyclopedia.com/literature-and-arts/performing-arts/theater/clown>

Hall, Mordaunt . *THE SCREEN; The Clown's Revenge* Nov. 10, 1924.
<https://www.nytimes.com/1924/11/10/archives/the-screen-the-clowns-revenge.html>

Hancock, Caroline. *Medusa in Ecstasy* in Lynda Benglis. Edited by Franck

Handelman, Don, "The Ritual-Clown: Attributes and Affinities," *Anthropos* 76 (1981): 321–370.

Haraway, Donna 'A Manifesto for Cyborgs: Science, Technology, and Socialist Feminism in the 1980s', *Socialist Review* 80: 65–108, 1985.

Harrod T., 'Visionary rather than practical': craft, art and material efficiency. *Philosophical transactions of the Royal Society Trans R Soc A* 371, 2013

Hatherley, Owen, *The Chaplin Machine: Slapstick, Fordism and the International Communist Avant- Garde.* , London : Pluto press , 2016
<https://www.plutobooks.com/blog/comic-anti-humanism-the-chaplin-machine/>

Herring, Emily. *Laughter is vital*, Aeon, 7 July 2020
<https://aeon.co/essays/for-henri-bergson-laughter-is-what-keeps-us-elastic-and-free>

Herrington, Tony. *Bad Thoughts on the Death of Mike Kelley*. *The Wire*, 16/02/2012.
<https://www.thewire.co.uk/in-writing/themire/o=10>

Hermann Ullrich, *Robinson und Robinsonaden*, Weimar : verlag von emil Felber, 1898

- Hopkins, David, Dada's Boys: Identity and Play in Contemporary Art. The Fruitmarket Gallery, Edinburgh, 27 May–16 July 2006
- Hoggart, Richard, The Uses of Literacy: Aspects of Working-Class Life with Special Reference to Publications and Entertainments, London: Chatto and Windus. 1957.
- Hollein Max and Schlicht Esther (επιμ) RENÉ MAGRITTE. Antwerp: Ludion, 2009.
- Highmore, Ben "Imager-breaking , God -making Paollozi's Brutalism, October 136, Spring 2011
- Highmore, Ben, Everyday Life and Cultural Theory, Λονδίνο: Routledge, 2002.
- Higgie, Jennifer, Time's Fool, Frieze , Issue 107, 5 May 2007.
- Hugill, Andrew, Pataphysics: A Useless Guide Cambridge : MIT Press, 2012
- Jacobs Steven, D'Haeyere Hilde Frankfurter Slapstick: Benjamin, Kracauer, and Adorno on American Screen Comedy, OCTOBER 160, Spring 2017, pp. 30–50.
- Jackson Steven J. Rethinking Repair, in Media Technologies: Essays on Communication, Materiality, and Society. Tarleton Gillespie, Pablo J. Boczkowski, Kirsten A. Foot. Cambridge: MIT Press, 2014
- Jeffries, Stuart, George Condo: "I Was Delirious. Nearly Died", The Guardian, 10 February 2014
- Jencks, Charles & Silver, Nathan, Adhocism: The Case for Improvisation, London: Secker and Warburg, 1972
- Jones, Amelia, Irrational Modernism: A Neurasthenic History of New York Dada. Cambridge: The MIT Press, 2004.
- Jouannais, Jean-Yves, L'Idiotie. Art, Vie, Politique , Beaux Arts editions , Paris, 2003
- Jouannais, Jean-Yves, Idiocy in Art : The anti-Biathanatos
<http://labetise.free.fr/biathan2.htm>
- Jürgens, A.-S. (2014): "The Joker, a neo-modern clown of violence". *Journal of Graphic Novels and Comics* 5/4 (2014) : 441–454.
- Keaton, Buster. How To Make A Genuine Silent Comedy Pie (ForThrowing!)
<https://silentology.wordpress.com/2014/12/05/how-to-make-a-genuine-silent-comedy-pie-for-throwing/>
- Kelley, Mike. *The Uncanny*. Cologne: Walther Konig, 2004.

Kerr, Walter. *The Silent Clowns*, New York: Knopf, 1980.

Kofman, Sarah. *Pourquoi rit-on?: Freud et le mot d'esprit*, Paris : Éditions Galilée, 1986.

Knopf, Robert. *The Theater and Cinema of Buster Keaton*. Princeton: Princeton UP, 1999.

Kerr, Walter. *The Silent Clowns* New York: Knopf, 1980.

Kishkovsky, Sophia There is more to Malevich's Black Square than a hidden racist joke, Moscow curators reveal, *The Art Newspaper*, 18 Νοεμβρίου 2015.
<http://theartnewspaper.com/news/racist-joke-hidden-beneath-black-square-reflects-malevich-s-torment-over-creating-the-work-tretyakov/>

Lacan, Jacques *Écrits: A Selection*, trans. Alan Sheridan, London: Routledge. 1977

Lacan, Jacques *Seminar 11: The Four Fundamental Concepts of Psychoanalysis*, ed. Jacques-Alain Miller, trans. Alan Sheridan, London: Penguin, 1994.

Lavin, Sylvia, *Fear of Forming*, ANY, No. 18, *Public Fear: WHAT'S SO SCARY ABOUT ARCHITECTURE?* (1997), 10-11.

Lecoq, A.M., "Les fetes de la Renaissance", *Monuments Historiques* 119, (Ιαν-Φεβ 1982) : 93-104.

Lynn, Greg, *Blobs, or Why Tectonics Is Square and Topology Is Groovy* ANY, No. 14, *Tectonics Unbound: KERNFORM AND KUNSTFORM REVISITED !* 1996 58-61

Lippard, Lucy, *Eccentric Abstraction*. New York: Fishbach Gallery, 1966.

Madden, David. "Harlequin's Stick, Charlie's Cane", *Film Quarterly*, Vol. 22, No. 1, Tenth Anniversary Issue (Autumn, 1968), pp. 10-26
<https://www.jstor.org/stable/1210036>

Magnanelli, Giorgio. "Pinocchio: Un libro parallelo", Milano: Adelphi, 2002.

McKee, Al. "Buster's Hat", *Film Quarterly* , Vol. 57, No. 4 (Summer 2004), pp. 31-34
<https://www.jstor.org/stable/10.1525/fq.2004.57.4.31>

Mehring, Christine. "Alma Buscher: 'Ship' Building Toy. 1923," in *Bauhaus 1919-1933: Workshops in Modernity*, ed. Berry Bergdoll and Leah Dickerman New York: Museum of Modern Art, 2009. 156-162.

Meleaf, Janine, "The House that Carrie Built: The Stettheimer Doll's House of the 1920s". *Art & Design* 51 (Νοεμ. 1996) : 76-81.

Moland, Lydia L (επιμ) *All too human : laughter, humor, and comedy in nineteenth-century Cham, Switzerland* : Springer, 2018.

Morgan, Tiernan. "In Search of Bas Jan Ader, the Artist Who Disappeared at Sea", *Hyperallergic.com* 30 Nov. 2016.

<https://hyperallergic.com/336146/in-search-of-bas-jan-ader-the-artist-who-disappeared-at-sea/>

Mulholland, Neil. "Use your illusions", Tate etc. αρ.4 , (Καλοκαίρι, 2005).
www.tate.org.uk/tateetc/issue4/summeroflove2.htm

Murphy, Peter F. "Living by His Wits: The Buffoon and Male Survival." *Signs* , Vol. 31, No. 4, Summer (2006) : 1125-1142.

Nauman, Bruce. "Breaking the Silence : an interview with Bruce Nauman", by Joan Simon, *Artnews*, Sept. 1, 1998.
<https://www.artnews.com/art-in-america/features/breaking-silence-interview-bruce-nauman-63570/>

Newby, Richard. "Joker 'The Man Who Laughs' and the Birth of a Villain". *Hollywood reporter*, Oct. 3, 2019.
<https://www.hollywoodreporter.com/heat-vision/joker-man-who-laughs-birth-a-villain-1245195>

Negreiros, José de Almada. *A way of being modern*. Lisbon : Calouste Gulbenkian Foundation, 2017.
https://issuu.com/sistemasolar/docs/almada_a_way_of_being_modern

Niklaus, Thelma. *Harlequin Phoenix: or The Rise and Fall of a Bergamask Rogue*. London: The Bodley Head, 1956.

Pomerance, Murray. *The Last Laugh: Strange Humors of Cinema*. Wayne State University Press, 2013. www.muse.jhu.edu/book/22428.

Potts, Alex. "Autonomy in Post-War Art, Quasi-Heroic and Casual" *Oxford Art Journal*, Vol. 27, No. 1 (2004), pp. 45-59

Radulescu, Domnica. "Caterina's Colombina: The Birth of a Female Trickster in Seventeenth-Century France", *Theatre Journal*, Mar., 2008, Vol. 60, No. 1 (Mar., 2008), pp. 87-113 <https://www.jstor.org/stable/25070159>

Reff, Theodore. "Harlequins, Saltimbanques, Clowns and Fools". *Artforum*, October 1971.

<https://www.artforum.com/print/197108/harlequins-salimbanques-clowns-and-fools-38024>

Roddy, Kate. "Masochist or Machiavel? Reading Harley Quinn in Canon and Fanon." In *Textual Echoes* ed. by Cyber Echoes, special issue, *Transformative Works and Cultures*, no. 8., 2011. <https://doi.org/10.3983/twc.2011.0259>.

Rosset, Clément. *Le Réel. Traité de l'idiotie*. Paris : Les éditions de minuit, 1978.

Riff, David. Was Marx a Dancer? e-flux journal #67 November 2015.

Rorty, Richard. *Contingency, Irony, Solidarity*, Cambridge: Cambridge University Press, 1989.

Ross, Christine. *The Aesthetics of Disengagement. Contemporary Art and Depression*, Minneapolis: University of Minnesota Press, 2006.

Sandage, Scott A. *Born Losers: A History of Failure in America*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 2005.

Schor, Mira. *Wet: On Painting, Feminism, and Art Culture*, Duke University Press, 1997.

Serres, Michel. *Le Tiers-instruit*, Paris : François Bourin, 1991.

Schwenger, Peter. *The Tears of Things: Melancholy and Physical Objects*, University of Minnesota Press, 2005.

Sollins, Susan. "Paul McCarthy, Laughing His Way Into Character", *Art 21*, August 2013
<https://art21.org/read/paul-mccarthy-laughing-his-way-into-character/>

Stamelman, Richard Howard. "Harlequin : The Protean Self" in *The Drama of Self in Guillaume Apollinaire's Alcools*. The University of North Carolina Press, 2018.
www.muse.jhu.edu/book/62277.

Smith, Justin E.H., "Leibniz's Harlequinade : Nature, Infinity, and the Limits of Mathematization" in *The Language of Nature, Reassessing the Mathematization of Natural Philosophy in the Seventeenth Century*, ed. by Geoffrey Gorham, Benjamin Hill Edward, Slowik, C.Kenneth Waters. University of Minnesota Press, 2016.
<https://www.jstor.org/stable/10.5749/j.ctt1d390rg.13>

Solomon, William. *Slapstick Modernism: Chaplin to Kerouac to Iggy Pop*, Urbana: University of Illinois Press, 2016.

Simpson, Hannah. "Strange laughter": Post-Gothic Questions of Laughter and the Human in Samuel Beckett's Work.. *Journal of Modern Literature* Vol. 40, No. 4 (Summer 2017), pp. 1-19

Spigel, Lynn. "Installing the television set : Popular Discourses on Television and Domestic Space, 1948-1955". *Camera Obscura* 16, March 1988 : 11-48.

Storey, Robert. *Pierrots on the Stage of Desire: Nineteenth-Century French Literary Artists and the Comic Pantomime*, Princeton: Princeton University Press, 1985.

Sloterdijk, Peter. *Bubbles. Spheres: Vol. 1 Microspherology*, trans. Wieland Hoban, 1998; Los Angeles: Semiotext(e), 2011.

Torok, Maria Abraham, Nicolas. *Le Verbier de l'Homme aux loups : cryptonymie*, Paris : Flammarion, 1976.

Turvey, Malcolm. *Comedic Modernism*, October 160, Spring 2017.

Tsvian, Yuri. "Charlie Chaplin and His Shadows: On Laws of Fortuity in Art," *Critical Inquiry* 40, no. 3, Spring 2014.

Umbro, Apollonio, *Futurist Manifestos* Λονδίνο: Thames and Hudson, 1973.

Velonis, Kostis, «Hyperion has Stumbled», *A Puppet Sun*, NEON City Projects(Catalogue) 2017.

Velonis, Kostis. "Disguised as a Tree", *Forest–Architecture. In Search of the (Post) Modern Wilderness*" SYLVA/Mimesis Edizioni, Milano, 2023.

Velonis, Kostis "Alfred Jarry and Asger Jorn: The Epicurean Influence as Social "Swerve" <http://www.hildegoesasger.org>

Verrone Willian, *Humor and the Avant-Garde*, The Journal of Popular Culture, 2014.

Vidler, Antony, *Warped Space: Art Architecture, and Anxiety in Modern Culture* (Cambridge, Massachusetts : MIT Press, 2000.

Warner, Marina *Phantasmagoria: Spirit Visions, Metaphors, and Media Into the Twenty-First Century* Oxford: Oxford University Press, 2006.

Welchman, John C., ed. *Mike Kelley: Minor Histories. Statements, Conversations, Proposals*.Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 2004.

Welby-Everard, Miranda. "Imaging the Actor: The Theatre of Claude Cahun", *Oxford Art Journal*, Vol. 29, No. 1 (2006), 3-24.

Weihe, Richard. *Über den Clown: Künstlerische und theoretische Perspektiven* Bielefeld: transcript, 2016.

Wood, Ghislaine (επιμ.). *Surreal Things, Surrealism and Design*, London : Victoria and Albert Museum, 2007.

White, Anthony. *Lucio Fontana: Between Utopia and Kitsch*, Grey Room, No. 5 Autumn, 2001, 54-77.

https://www.jstor.org/stable/1262573?seq=1#metadata_info_tab_contents

Wraith, Matthew. "Thought bubbles", *Critical Quarterly*, VOL. 56, NO. 2

Willeford, William. *The Fool and His Sceptre*. London : Edward Arnold, 1969.

Woolfe, Sam. "We Must Imagine Sisyphus Laughing: Camus, Absurdity, and the Existential Trickster." <https://www.samwoolfe.com/2021/03/sisyphus-camus-absurdity-heroic-jester.html>

Zucker, Wolfgang M. "The Clown as the Lord of Disorder." in *Holy Laughter*, edited by M. Conrad Hyers, New York, 1969.

Žižek, Slavoj. "More on Joker: From Apolitical Nihilism to a New Left, or Why Trump is no Joker.", [thephilosophicalsalon.com](https://thephilosophicalsalon.com/more-on-joker-from-apolitical-nihilism-to-a-new-left-or-why-trump-is-no-joker/), 11 Nov. 2019
<https://thephilosophicalsalon.com/more-on-joker-from-apolitical-nihilism-to-a-new-left-or-why-trump-is-no-joker/>

Ελληνική βιβλιογραφία/ αρθρογραφία

Αριστοτέλης. *Ποιητική*, εισ. Στ. Ιω. Δρομάζος, Αθήνα: Κέδρος 1982

Αριστοτέλης. *Πολιτικά*, μτφρ. Π. Λεκατσάς, Αθήνα: Ι. Ζαχαρόπουλος, 1939.

Βαγενάς, Νάσος. «Ο Ελπίνωρ μεταμοντέρνος». Μνήμη Γ.Π. Σαββίδη. Θέματα νεοελληνικής φιλολογίας: Γραμματολογικά, εκδοτικά, κριτικά. Πρακτικά της Η' Επιστημονικής Συνάντησης (11-14 Μαρτίου 1997), Αθήνα : Ερμής, 2001

Barthes, Roland. *Απόλαυση, γραφή, ανάγνωση*, μτφρ. Αρχοντή Κόρκα, επιμ. Τάσος Μπέντζελος, Αθήνα: εκδ. Πλέθρον, 2005.

Barthes, Roland. *Εικόνα, μουσική, κείμενο*, μτφρ. Γιώργος Σπανός, Αθήνα: Πλέθρον, 1988.

Barthes, Roland. *Η επικράτεια των σημείων* μτφρ. Κατερίνα Παπαϊακώβου, εκδ. Ράππα, Αθήνα 1990.

Barthes, Roland. *Μυθολογίες –Μάθημα*. μτφρ. Καίτη Χατζηδήμου, Αθήνα: εκδ. Ράππα, 2007.

Barthes, Roland. *Ο Βαθμός μηδέν της γραφής*. Νέα κριτικά δοκίμια , μτφρ. Κατερίνα Παπαϊακώβου, Αθήνα : εκδ. Ράππα, 1987.

Baudelaire Charles. *Αισθητικά δοκίμια*, μτφρ. Μ. Ρέγκου, εκδ. Printa, Αθήνα :1995.

Baudelaire, Charles. *Περί της ουσίας του γέλιου και γενικά περί του κωμικού στις πλαστικές τέχνες*, μτφρ. Λίζυ, Τσιριμώκου , Αθήνα : Αγρα, 2000.

Baudrillard, Jean. *Η σαγήνη*, μτφρ. Ευγενία Γραμματικοπούλου, Αθήνα: Εξάντας, 2009

Βελώνης, Κωστής. “Για το δικαίωμα στην έλλειψη του νοήματος στις εικαστικές τέχνες”. *Αυγή της Κυριακής* 16 /12 /22 .

https://www.avgi.gr/entheta/anagnoseis/433532_dikaioma-stin-elleipsi-toy-noimatos-stis-eikastikes-tehnes

Βελώνης, Κωστής. “Ο δαίμων και οι τυχαιότητες του καιρού» *Στάχια πέφτουν σε τιμεντένια δάπεδα (κατάλογος)* . Ελευσίς Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης, 2022.

Βελώνης Κωστής. “Για την τυραννία της βεβαιότητας στην καλλιτεχνική και την επιμελητική πρακτική”. *Η Αυγή της Κυριακής*, 05.04.22
https://www.avgi.gr/entheta/anagnoseis/411932_gia-tin-tyrannia-tis-bebaiotitas

Βελώνης, Κωστής. “Slapstick και γλυπτική. Σκέψεις για την κωμική σύνταξη των αντικειμένων”. *Αυγή της Κυριακής* 4/ 07/2021.
https://www.avgi.gr/entheta/anagnoseis/391657_slapstick-kai-glyptiki

Bergson, Henri. *Το Γέλιο, Δοκίμιο πάνω στη σημασία του κωμικού*, Αθήνα : Εξάντας, 1998.

Βλαβιανός, Χάρης (επιμ). *Ανθολογία ερωτικής ποίησης*, Αθήνα : Πατάκης, 2013.

Βογιατζόγλου Αθηνά. “Η διαδρομή του Σαρλώ στη Νεοελληνική Ποίηση” (1927-1957). *Τα ποιητικά*, τευχ. 34, Ιουνιος 2019

<https://tapoiitika.wordpress.com/πρωτοσέλιδα-άρθρα/η-διαδρομη-του-σαρλω-στη-νεοελληνικη-π/>

Cixous, Helene. Το γέλιο της Μέδουσας, μτφρ. Γωγώ Κατσούλη, Τζένη Κουντούρη Τσιάμη, Ειρήνη Σπανοπούλου, επιμ.-εισ.- Δήμητρα Γεωργιάδου, Αθήνα : Τοποβόρος, 2018.

Douglas, Mary. *Καθαρότητα και κίνδυνος. Μια ανάλυση των εννοιών της μιαιρότητας και των ταμπού*, μτφρ. Αίγλη Χατζούλη, Αθήνα : Πολύτροπον, 2007.

<https://monoskop.org/images/7/7d/>

[Douglas Mary Purity and Danger An Analysis of Concepts of Pollution and Taboo 2001.pdf](#)

Debord, Guy. *Η Κοινωνία του Θεάματος*, μτφρ. Π. Τσαχαγέας- Ν.Β. Αλεξίου Αθήνα: Ελεύθερος Τύπος, 1986.

Deleuze Gilles « Η κοινωνία του ελέγχου», στο *Οι κοινωνίες του ελέγχου* (1990), επιμ. Παναγιώτης Καλαμαράς, Αθήνα : Ελευθεριακή Κουλτούρα, 2001, 9-16.

Diderot. *Ανηψιός του Ραμώ*, μτφρ. Νάγια Γεωργίου, Αθήνα : Καστανιώτης, 2002.

Eagleton, Terry. *Χιούμορ*, μτφρ. Γιώργος Μπαρουξής, Αθήνα : εκδόσεις Πεδίο, 2021.

Erasmus. *Μωρίας Εγκώμιον*, μτφρ. Στρατής Τσίρκας, Αθήνα : Ηριδανός, 1970.

Esslin, Martin, *Το Θέατρο Του Παράλογου*, μτφρ. Μάγια Λυμπεροπούλου, Γιαννενα: Δωδώνη, 1996.

Φαρμακόρη, Κορίνα. «Οι Αρλεκίνοι του Πάμπλο Πικάσο». *Lifo.gr* 11.4.2014
<https://www.lifo.gr/various/oi-arlekinoi-toy-pamplo-pikaso>

Freud, Sigmund, *Το ευφυολόγημα και η σχέση του με το ασυνείδητο / Το Χιούμορ*, μτφρ. Σιπητάνου, Λίνα, Σαγκριώτης, Γιώργος, Αθήνα : Πλεθρον, 2009.

Freud, Sigmund. *Ο πολιτισμός πηγή δυστυχίας*, μτφρ. Γιώργος Βαμβαλής, Αθήνα : Επίκουρος , 1974.

Grotowski, Jerzy. *Για ένα φτωχό θέατρο*, μτφρ. Φώντας Κονδύλης, Γαίτη – Βορρέ, Μαίρη, Αθήνα : θεωρία , 1982.

Hölderlin, Friedrich. *Υπερίων ή ο έρημίτης στην Έλλάδα*, μτφρ. Λαυρέντιος Γκεμερέυ, Αθήνα: Ηριδανός, 1982.

Hugo, Victor. *Ο άνθρωπος που γελά*, μτφρ, Ντορέτα Πέππα, Αθήνα : σύγχρονη εποχή, 2013.

Huelsenbeck Richard , *Εμπρός Νταντά. Ιστορία του Ντανταϊσμού*, μτφρ. Β. Παπακριβόπουλος, Αθήνα: Ελεύθερος Τύπος, 1998.

Huizinga, Johan. *Ο άνθρωπος και το παιχνίδι* , μτφρ. Στέφανος Ροζάνης, Γεράσιμος Λυκιαρδόπουλος, Αθηνα : Γνώση, 1989.

Jankelevitch, Vladimir. *Η Ειρωνεία*, μτφρ. Μιχάλης Καραχάλιος Αθήνα : Πλέθρον, 1997.

Jarry, Alfred. *Ο Ουμπού Βασιλιάς- ο Ουμπού Κατάδικος*, μτφρ. Γιώργος Μαυροείδης, Αθήνα : Ίκαρος , 1975.

Jorn , Asger. *Περί Μορφής*, επιμ-μτφρ. Βασίλης Τομανάς, Νησίδες , 2002.

Καστρινάκη, Αγγέλα. «Μορφές του Οδυσσέα στον 20ό αιώνα». *Η λογοτεχνία, μια σκανταλιά, μια διαφυγή ελευθερίας* Αθήνα : Πόλις, 2003,

Kierkegaard, Søren. *Η έννοια της Ειρωνείας*, μτφρ. Γεώργιος Καραγιάννης, Αθήνα : γερ.αναγνωστίδης, 1988.

Κούρτης, Βαγγέλης. Buster Keaton, επιμ. Τάκης Καραγιάννης, Αθήνα : Αιγόκερως, 2003.

Kristeva, Julia «Από τη ρυπαρότητα στο μίasma», μτφρ. Πελαγία Μαρκέτου, στο Αθηνά Αθανασίου (επιμ.), *Φεμινιστική θεωρία και πολιτισμική κριτική*, Εκδόσεις Νήσος, Αθήνα 2006, 361-378.

Laplanche, J & Pontalis. J.-B, Λεξιλόγιο της ψυχανάλυσης μτφρ. Β. Καψαμπέλης, Λ. Χαλκούση, Α. Σκουλήκα, Π. Αλούπης, Αθήνα: Κέδρος, 1986.

Lacan, Jacques. Ακόμη (Encore) μτφρ, Σκολίδης Βλάσσης Αθήνα : Ψυχογιός, 2013.

Latour, Bruno, Ουδέποτε υπήρξαμε μοντέρνοι, μτφρ. Φώτης Τερζάκης , εκδ. Συναλμα, Αθήνα, 2000.

Le Goff, Jacques, «Η ομάδα του Ελεκέν» στο *Ήρωες και Θαυμαστά του Μεσαίωνα*, μτφρ. Νίκος Γκοτσίνας, Αθήνα : Κέδρος, 2005.

Kosik, Karel. *Η κρίση της νεωτερικότητας*, μτφρ. Νάσος Γκόρτσος, Αθήνα :Ψυχογιός, 2003.

Κολοβός, Νίκος. *Το κωμικό στον κινηματογράφο*, Θεσσαλονίκη: Λέσχη Φίλων Κινηματογράφου Οθόνη, 1987.

Λοϊζίδη, Νίκη. *Απόγειο και κρίση της πρωτοποριακής ιδεολογίας*, Αθήνα : Νεφέλη , 1992

Λουκρήτιος. *De rerum natura*, μτφρ. Θεόδωρος Αντωνιάδης, Ρούλα Χαμέτη, Αθήνα : Θύραθεν, 2005.

Μαχαίρα, Ελένη. Το μαύρο τετράγωνο του Καζιμίρ Μαλέβιτς , Αθήνα: Στιγμή, 2011.

Malevich, Kazimir «Γραπτά», μτφρ. Δημήτρης Χορόσκελης , Θεσσαλονικη : Βάνιας, 1992

Marinetti , Filippo Tommaso Μανιφέστα του φουτουρισμού, μτφρ. Β. Μωυσίδης, Αιγόκερως, Αθήνα, 1987.

Merchant, Moelwyn, Η Κωμωδία, μτφρ. Αριστέα Παρίση Αθήνα : Ερμης, 1972.

Micheli , Mario D. *Οι πρωτοπορίες της τέχνης του εικοστού αιώνα*, μτφρ. Λ. Παπατθεάκη, Αθήνα : Οδυσσέας, 1978.

Nakov, Andrei, «Άνθρωποι και μορφές σε «ελεύθερη πτήση». Στοιχεία σύγκλησης μεταξύ του Malevich και του Tsiolkovskii», Η Κατάκτηση του αέρα, μια περιπέτεια στην τέχνη του 20ου αιώνα, Θεσσαλονίκη : Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, 2003.

Musil, Robert. *Περι Βλακείας*, μτφρ. Γιώργος Δεπαστάς, Αθήνα : Ολκός , 2013

Μουτσόπουλος, Θανάσης, *Τι Τρεχει ? Οι εικόνες του Πάνου Κουτρομπούση*, futura, Αθήνα, 2003.

Nietzsche, Friedrich, *Ανθρώπινο, πάρα πολύ ανθρώπινο*, μτφρ. Ζήσης Σαρίκας, Αθήνα : Πανόπτικον, 2011.

Nietzsche, Friedrich, *Η γέννηση της τραγωδίας*, μτφρ. Ν.Χ.Κεφάλας Εκδόσεις Γκοβόστη, 1990.

Οικονόμου Μαρία. *Κουπιά Και Φτερά. Ο μύθος της Οδύσσειας στη λογοτεχνία και στον κινηματογράφο του μοντερνισμού*, Νεφέλη, 2016.

Παπαγιώργης, Κωστής. *Τα γελαστά ζώα*. Αθήνα : Καστανιώτης, 2004.

Πατσαλίδης, Σάββας. *Κωμωδίας εγκώμιον. Η σοβαρότητα του γέλιου*, Θεσσαλονίκη : University Studio Press, 2022.

Pastoureaux, Michel. *Το ρούχο του διαβόλου*, μτφρ. επιμ. Α.Καρακατσούλη, Αθήνα: εκδόσεις Μελάι, 2003.

Πολυχρονάκης, Δημήτρης. *Πιερότοι ποιητές στην εποχή της παρακμής. Το γέλιο ως επιθανάτιος ρόγχος*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2015.

Ronge Francis. *Η φωνή των πραγμάτων*, μτφρ. Χριστόφορος, Λιοντάκης, Αθήνα : Γαβριηλίδης, 1999.

Περέλη Κοντογιάννη, Ρένα *Η μάσκα και το πρόσωπο*, Θεωρία, Αθήνα, 1985.

Roe, Edgar Allan. *Αλλόκοτες Ιστορίες*, μτφρ. Πολίτης Κοσμάς, Αθήνα: Γράμματα 2017.

Πούλος, Παναγιώτης (επιμ.) *Έννοιες της τέχνης τον 20ό αιώνα* , Αθήνα: ΑΣΚΤ, 2006.

Prorr, Vladimir, *Μορφολογία του παραμυθιού*, μτφρ. Παρίση Αριστέα, Αθήνα: εκδ. Καρδαμίτσα, 1991

Περέλη Κοντογιάννη, Ρένα. *Η μάσκα και το πρόσωπο*, Αθήνα: Θεωρία, 1985.

Roig, Vicente Ordonez. *Το γελοίο ως πολιτικό εργαλείο*, μτφρ.Εφη Γιαννοπούλου. Ηράκλειο : Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Rousseau, Jean-Jacques. *Αιμίλιος ή περί αγωγής*, μτφρ. Πολυτιμη Γκέκα, Αθήνα : Εκδ. Πλέθρον, 2001.

Rodari, Gianni. *Γραμματική της φαντασίας, Εισαγωγή στην τέχνη να επινοείς ιστορίες*, μτφρ. Γιώργος Κασαπίδης, Αθήνα: Μεταίχμιο, 2001.

Σαββίδης, Γ.Π. *Οι μεταμορφώσεις του Ελπήνορα. Από τον Πάουντ στον Σινόπουλο*, Αθήνα : Ερμής, 1981.

Serres, Michel. *Το Παράσιτο*, μτφρ. Νίκος Ηλιάδης, Αθήνα : Σμιλη, 2009.

Τζιρτζιλιάκης, Γιώργος. *Υπο-νεωτερικότητα και εργασία του πένθους*, Αθήνα: Καστανιώτης, 2014.

Χατζηκυριάκος, Γιώργος. "Αρλεκίνος, από το Άγριο Κυνήγι των θρύλων στην Commedia Dell' Arte". *Will o' Wisps.gr*, Φεβ. 17, 2018.
<https://www.willowisps.gr/main/-commedia-dell-arte/17/2/2018>

Ψευδο-Ιπποκράτης. *Το γέλιο και η τρέλα. Επιστολές*, μτφρ. Αλόη Σιδέρη; επιμ. Yves Hersant. Αθήνα : Άγρα, 1999.

Weil, Simone. *Το πρόσωπο και το ιερό*, μτφρ-επίμ. Σταύρος Ζουμπουλάκης, Αθήνα : Πόλις, 2018.